

YANGI O'ZBEKISTON - MA'RIFATLI JAMIYAT KONSEPSIYASINING AMALIYOTGA JORIY ETISHNING DOLZARB VAZIFALARI

Sayitqulov Doston O'tkir o'g'li, Buxoro Davlat Pedagogika Instituti magistranti

Sayitqulovdoston91@gmail.com

Annotatsiya: “Yangi O'zbekiston - ma'rifatli jamiyat” g'oyasi mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning asosiy mazmun-mohiyatini ifodalaydi. Ushbu tushuncha inson kapitalini rivojlantirish, ta'lim va tarbiyani yuksaltirish, ma'naviy-ma'rifiy qadriyatlarni mustahkamlash orqali yangi jamiyat barpo etishni nazarda tutadi. Yangi O'zbekiston fuqarolarining dunyoqarashi keng, bilimli, ijtimoiy faolligi yuqori, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalanishi davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biridir. Ma'rifatli jamiyat qurish orqali adolat, taraqqiyot va farovonlikka erishish, yoshlar salohiyatini yuzaga chiqarish hamda xalq manfaatiga xizmat qiluvchi islohotlarni hayotga tatbiq etish bugungi kunning dolzarb vazifasidir

Kalit so'zlari: Yangi O'zbekiston, Ma'rifatli jamiyat, ta'lim, tarbiya, ma'naviyat, qadriyatlar, taraqqiyot

CURRENT TASKS OF IMPLEMENTING THE CONCEPT OF A NEW UZBEKISTAN - AN ENLIGHTENED SOCIETY

Doston Sayitqulov son of O'tkir, Master's student at Bukhara State Pedagogical Institute

Sayitqulovdoston91@gmail.com

Annotation: The concept of “New Uzbekistan – an Enlightened Society” reflects the essence of the ongoing reforms in our country. It envisions building a new society through the development of human capital, the advancement of education and upbringing, and the strengthening of spiritual and cultural values. Citizens of New Uzbekistan are expected to be broad-minded, knowledgeable, socially active, and respectful of both national and universal values. Building an enlightened society serves as a foundation for achieving justice, progress, and prosperity, as well as for unleashing the potential of youth and implementing reforms in the interest of the people.

Key words: New Uzbekistan , enlightened society, education, upbringing, spirituality, values , development

АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ РЕАЛИЗАЦИИ КОНЦЕПЦИИ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА-ПРОСВЕЩЕННОГО ОБЩЕСТВА

Саиткулов Достон Уткир угли, Магистрант Бухарского государственного педагогического института

Sayitqulovdoston91@gmail.com

Абстрактный. Идея нового образованного общества Узбекистана выражает основное содержание и суть реформ, реализуемых в нашей стране. Эта концепция предусматривает создание нового общества посредством развития человеческого капитала, совершенствования образования и воспитания, укрепления духовно-просветительских ценностей. Воспитание граждан нового Узбекистана с широким кругозором, знаниями, высокой социальной активностью, уважением к национальным и общечеловеческим ценностям является одним из важных направлений государственной политики. Достижение справедливости, развития и процветания через создание образованного общества, раскрытие потенциала молодежи, проведение реформ, отвечающих интересам народа, является актуальной задачей сегодняшнего дня.

Ключевые слова. Новый Узбекистан, Образованное общество, Образование, воспитание, Нравственность, ценности, Развитие

Kirish

Shavkat Mirziyoyevning ta'kidlashicha , Biz yangi O'zbekistonni yuksak madaniyat va ma'naviyatga ega bo'lgan , erkin va baxtli insonlar yashaydigan mamlakatga aylantirish uchun barcha kuch va imkoniyatlarni safarbar etamiz Shu munosabat bilan “Yangi O'zbekiston –

ma'rifatli jamiyat " konsepsiyasi va uni amalga oshirish milliy dasturi ishlab chiqiladi. Bu, avvalo ma'naviy-axloqiy qadriyatlarimizni davr talabiga mos ravishda boyitish va rivojlantirish, shu orqali jamiyatning madaniy va ma'rifiy yuksalishiga erishish imkonini beradi. O'z navbatida, bu jamiyat a'zolarining ongi va tafakkurini, hayot falsafasi va dunyoqarashini kengaytirishga xizmat qiladi. Ushbu yo'nalishdagi ishlarni tizimli tashkil etish, bu borada amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarni samaradorligini kuchaytirish zarur "

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan e'lon qilingan "Yangi O'zbekiston" g'oyasi bugungi islohotlarning mafkuraviy asosiga aylandi. Ushbu g'oya asosida jamiyat hayotining barcha jabhalarini zamonaviy, demokratik va inson manfaatlariga yo'naltirilgan tizimga o'zgartirish maqsadi ko'zda tutilmoqda. Shu ma'noda, "Yangi O'zbekiston – ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasi mamlakatning strategik rivojlanish yo'nalishlarini belgilab bermoqda. Konsepsiyaning asosiy mazmuni — xalqimizning ma'naviy-ma'rifiy saviyasini oshirish, fuqarolarning huquqiy madaniyatini yuksaltirish, ilm-fan, ta'lim va tarbiya sohalarida sifatli o'zgarishlarni amalga oshirish, zamonaviy tafakkurga ega, ijtimoiy mas'uliyatli insonlarni tarbiyalashga qaratilgandir.

Ma'rifatli

jamiyat – Yangi O'zbekiston taraqqiyotining negizi. Ma'rifatli jamiyat — bu zamonaviy bilimga ega, yuksak huquqiy va fuqarolik ongiga ega bo'lgan, ijtimoiy faol va ma'naviy yetuk fuqarolardan iborat jamiyatdir. Prezident Sh.Mirziyoyev " *Yangi O'zbekiston Taraqqiyot Strategiyasi* " asarida bunday jamiyat haqida quyidagicha fikr bildiradi :

" Yangi O'zbekistonda ma'rifatli jamiyatni shakllantirishda quyidagi omillarga alohida ahamiyat qaratish lozim :

1) aholi o'rtasida huquqiy madaniyatni shakllantirish bo'yicha huquqiy-ma'rifiy tadbirlarni xalqimizning boy tarixi, ilmiy-madaniy merosi, milliy-diniy qadriyatlarini o'rgatish bilan uyg'un holda tashkil etish.

2) Davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari, keng ko'lamli islohotlarning mohiyati, qabul qilingan qonun hujjatlar va davlat dasturlarining ahamiyatini keng jamoatchilikka yetkazish;

3) talaba yoshlar va professor-o'qituvchilarda vatanga muhabbat, uning taqdiriga daxldorlik, kasbga sadoqat hissini mustahkamlashga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish, ta'lim-tarbiya jarayonlari hamda ma'naviy -ma'rifiy ishlarni kuchaytirish;

4) ushbu yo'nalishda ilmiy va uslubiy tadqiqotlar samaradorligini oshirish, ijtimoiy va uslubiy muhit barqarorligini mustahkamlashga qaratilgan doimiy monitoring tizimini joriy qilish "

2. Konsepsiyani amalivotga joriy etishning asosiy yo'nalishlari

Ta'lim tizimini modernizatsiya qilish

Ta'lim — ma'rifatli jamiyatning poydevoridir. Hozirda O'zbekiston ta'lim sohasini isloh qilish bo'yicha bir qator muhim qadamlar qo'yimoqda. Jumladan: Maktabgacha, umumiy o'rta, o'rta maxsus va oliy ta'lim tizimlarida yangi standartlar joriy qilinmoqda, ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasi kuchaytirilmoqda, o'qituvchilar malakasini oshirish tizimi takomillashtirilmoqda, talabalarning tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash, ularning innovatsion fikrlashini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentning " Hozirgi Zamon va Yangi O'zbekiston " asarida bu islohotlar haqida quyidagicha ta'kidlanadi. "Avvalambor, maktabgacha ta'lim sohasidagi me'yoriy-huquqiy bazani yanada takomillashirishga e'tibor qaratilmoqda. Jumladan, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizda ilk marotaba davlat maktabgacha ta'lim va tarbiyani rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratishi va ushbu tizim davlat nazoratida ekanligini belgilab qo'ydik. Maktabgacha ta'limni rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish, uning muqobil shakllari faoliyatini tartibga solish, sohada inovatsion pedagogik faoliyatni qo'llab-quvvatlash kabi masalalarga ham alohida e'tibor qaratilmoqda. Natijada keying 7 yil ichida maktabgacha ta'lim tizimidagi pedagoglar soni 2.6 barobarga ko'payib, bugungi kunda 152 mingdan ziyodni tashkil etmoqda, oliy ma'lumotli pedagoglar salmog'i ham 21.6 foizdan 34 foizgacha ko'paydi. Shu bilan birga jamiyatda o'qituvchi va

murabbiylarning nufuzi va obro'sini ko'tarish, mehnat sharoitlarni yaxshilash, ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlash hamda malakasini oshirish borasida salmoqli ishlar olib borilmoqda. O'tgan davrda soha xodimlarning oylik ish haqi o'rtacha 2.5 barobar ko'tarildi. Xorijiy tillar, axborot texnologiyalari, matematika, kimyo, biologiya fanlari bo'yicha milliy va xalqaro sertifikatga ega bo'lgan o'qituvchilarga ustamalar, chekka hududga borib ishlayotgan muallimlarga alohida to'lov joriy etildi. nisbatan qisqa vaqt ichida respublikamizda yuzlab zamonaviy maktablar barpo etilishi ta'lim sohasini isloh qilish borasidagi intilishlarimizning ilk natijalari sifatida baholash mumkin “.

Huquqiy madaniyatni oshirish

Huquqiy bilim va madaniyat — ma'rifatli jamiyatning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ushbu tamoyil nafaqat O'zbekiston, balki butun jahon hamjamiyati tomonidan ham alohida e'tibor qaratilayotgan eng dolzarb masalalardan biridir. So'nggi 50 yil ichida birgina BMT doirasida “ Inson qadri, huquq va erkinliklari “ yo'nalishi bo'yicha 120 dan ortiq xalqaro hujjat qabul qilingani ham bejiz emas. Dunyoda birinchi bo'lib qabul qilingan AQSH konstitutsiyasida fuqarolarning 30dan ziyod inson huquqlari ko'rsatib o'tilgan bo'lsa, ayni paytda jahon miqyosida inson huquqlariga oid huquqiy normalar soni 100 dan oshdi. Shu bilan birga aholining huquqiy savodxonligini oshirish bo'yicha targ'ibot-tashviqot ishlari kuchaytirilmoqda, huquqiy madaniyatni oshirishga qaratilgan ijtimoiy loyihalar amalga oshirilmoqda, yoshlar o'rtasida fuqarolik mas'uliyatini shakllantirishga e'tibor kuchaytirilmoqda.” Yangi O'zbekiston-ma'rifatli jamiyat “ konsepsiyasi asosida konstitutsiyaviy ta'lim sohasiga ham alohida e'tibor qaratilmoqda. Mamlakatimiz parlamenti tomonidan shu maqsadda *Konstitutsiyani o'qib-o'rganish bo'yicha Milliy faoliyat* dasturi qabul qilindi. Asosiy qonunimizni o'rganishni maktabgacha ta'lim muassasalaridan boshlab, barcha darajadagi ta'lim muassasalari, aholining turli qatlamlari va ayniqsa davlat xizmatchilarini to'liq jalb etish lozim.

Axborot makonida sog'lom fikrni qaror toptirish

Zamonaviy axborot maydonida ma'naviy immunitetga ega fuqarolarni tarbiyalash zarur. Bu borada: Internet va ijtimoiy tarmoqlarda ijobiy kontentni ko'paytirish, soxta axborot, yolg'on targ'ibot va ekstremistik g'oyalarga qarshi kurashish, OAV orqali sog'lom dunyoqarashni shakllantirishga yo'naltirilgan dasturlarni amalga oshirish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Ayollar va yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish

Ma'rifatli jamiyatda ayollar va yoshlarning roli beqiyosdir. Ularning hayotdagi faol ishtiroki quyidagi yo'nalishlarda qo'llab-quvvatlanmoqda, ayollarning iqtisodiy va ijtimoiy hayotdagi o'rni mustahkamlanmoqda, yoshlarning startap loyihalari, innovatsion tashabbuslari qo'llab-quvvatlanmoqda, ta'lim, siyosat, madaniyat va sport sohalarida yoshlar uchun teng imkoniyatlar yaratilmoqda.

Ijtimoiy adolat va tenglik tamoyillarini mustahkamlash

“Yangi O'zbekiston-ma'rifatli jamiyat” konsepsiyasida adolat va tenglik asosiy ustuvor yo'nalishlardan biridir. Shu maqsadda: Davlat xizmatlaridan teng foydalanish imkoniyatlari yaratilmoqda, ijtimoiy himoyaga muhtoj qatamlar bilan tizimli ishlar yo'lga qo'yilmoqda, korrupsiyaga qarshi kurashishda shaffoflik va jamoatchilik nazorati kuchaytirilmoqda.

Xulosa

“Yangi O'zbekiston - ma'rifatli jamiyat” konsepsiyasi bugungi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi sifatida g'oyaviy, siyosiy va amaliy jihatdan yuksak ahamiyatga egadir. Bu konsepsiyani hayotga joriy etish nafaqat davlat siyosati, balki har bir fuqaroning ijtimoiy mas'uliyati, bilimga chanqoqligi va ma'naviy yuksakligiga bog'liq. Ma'rifatli jamiyatni qurish orqali barqaror taraqqiyotga erishish mumkin, va bu yo'lda har birimiz faol ishtirok etishimiz zarur.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Mirziyoyev Sh. M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2022.

2. Karimov I. A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
3. To'xtiyev A., Jo'raqulov S. Ma'naviyat asoslari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019
4. “Xalq so'zi “ gazetasi .Toshkent: 09.09.2021
5. Mirziyoyev Sh.M Hozirgi Zamon va Yangi O'zbekiston.Toshkent : O'zbekiston, 2024